

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Білостоцький технологічний університет (Польща)

Університет прикладних наук (Литва)

Відземський університет прикладних наук (Латвія)

Університет «Aurel Vlaicu» в м. Арад (Румунія)

Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів

Донецький національний університет імені Василя Стуса
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Луцький національний технічний університет

Одеський національний економічний університет

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ЗАГРОЗИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали VII Міжнародної науково-практичної
конференції**

27 листопада 2025 р.

Полтава
2025

ВПЛИВ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ 4.0 НА СТАН СТРАХОВОГО РИНКУ

Технологічні зміни та цифрова трансформація соціально-економічних відносин в умовах Індустрії 4.0 докорінно змінюють усталені бізнес-моделі та формують принципово нові управлінські підходи на страховому ринку [1]. Розвиток InsurTech завдяки впровадженню технологічних інновацій у страхову діяльність, а також функціонуванню стартапів, які співпрацюють або конкурують зі страховими компаніями, використовуючи свій технічний досвід, сприяє вдосконаленню традиційних моделей надання страхових послуг, підвищенню операційної ефективності страховиків та забезпечує якісну трансформацію страхового ринку в цілому [2].

За даними Gallagher Re [3] з початку фіксації даних у 2012 році обсяг інвестицій у сферу InsurTech у світі у другому кварталі 2025 року кумулятивно досягнув позначки 60,8 млрд доларів США (рис. 1). Така тенденція до зростання обсягу інвестицій у впровадження технологічних інновацій на страховому ринку з розвитком Індустрії 4.0 відображає тривалий інституційний попит на технологічні рішення в страховому секторі та підтверджує здатність компаній InsurTech акумулювати значні фінансові ресурси для стратегічного розвитку й масштабування діяльності.

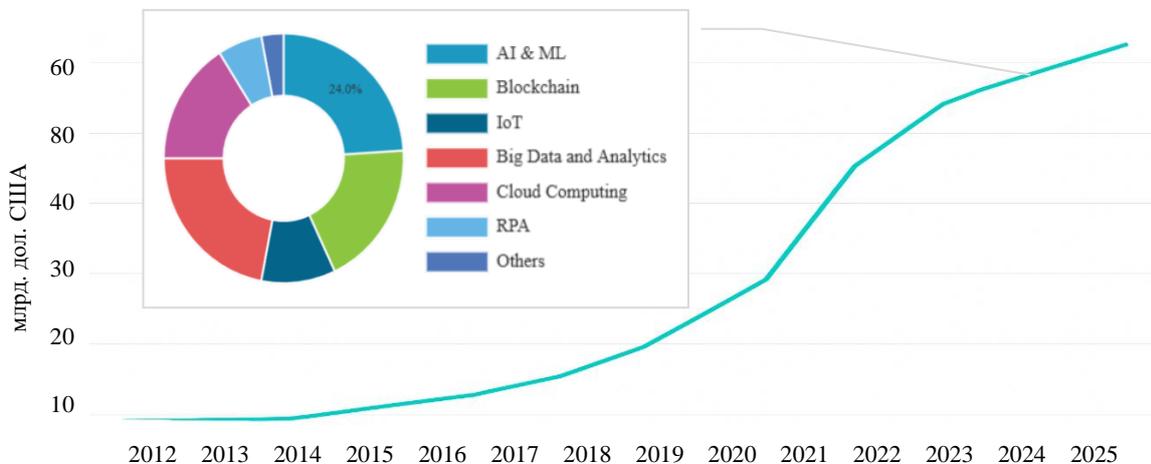

Рис. 1. Обсяг світових інвестицій в InsurTech (кумулятивно), у тому числі в розрізі технологій станом на 2024 рік

Джерело: Gallagher Re [3].

Драйвером страхового ринку в умовах сьогодення є впровадженні штучного інтелекту (ШІ), Інтернету речей, хмарних обчислень та аналітики великих даних, застосування яких змінює методологію андеррайтингу, адже дозволяє значно підвищити точність оцінювання й прогнозування страхових ризиків, уможливорює персоналізацію страхових продуктів та сприяє оптимізації операційних витрат страхових компаній.

Разом із цим цифрова трансформація, що характерна для Індустрії 4.0, формує потребу у створенні спеціалізованих страхових продуктів внаслідок появи нових технологічних ризиків, пов'язаних із кібератаками, збоями алгоритмів, вразливостями IoT-систем чи дефектами автоматизованого обладнання [4], що стимулює розвиток нових сегментів страхового ринку.

Попри глобальні тренди прискореного розвитку технологічних інновацій у страховій діяльності, упровадження рішень Індустрії 4.0 на українському страховому ринку наштовхується на специфічні бар'єри воєнного стану. Попри це страховий ринок в Україні зберігає тенденцію до зростання [6], про що свідчить збільшення кількості укладених договорів страхування та обсягу зібраних валових страхових премій на 18,5 % у 2023 році та на 13,3% у 2024 році, що перевищує рівень інфляції в цей період (рис. 2). Однак ці темпи істотно нижчі за світові через підвищену ризиковість й невизначеність господарської діяльності.

Рис. 2. Динаміка основних показників розвитку страхового ринку України в умовах воєнного стану

Джерело: побудовано автором за даними НБУ [5].

Проведене дослідження підтверджує поступову адаптацію страхового ринку України до умов підвищеної невизначеності, тому для подальшого його розвитку потрібно стимулювати технологічні стартапи у страховій сфері разом із створенням екосистеми Індустрії 4.0, яка буде здатна їх підтримувати [6]. Таке середовище має поєднувати доступ до інноваційної інфраструктури, механізми державної підтримки та партнерські моделі взаємодії між страховими компаніями, ІТ-сектором і науковими установами. Розвиток Індустрії 4.0 детермінує глибоку структурну трансформацію страхового ринку й потребує комплексних рішень, спрямованих на зміцнення інноваційної спроможності страхових компаній, підвищення кіберстійкості та активізацію інвестицій у технологічні розробки.

Література

1. Волосович С., Фоміна О. Технологічні інновації на страховому ринку. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2018. № 5 (121). С. 124–137. DOI: [https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2018\(121\)10](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2018(121)10).
2. Braun A., Jia R. InsurTech: Digital technologies in insurance. *Geneva Pap Risk Insur Issues Pract.* 2025. Vol. 50. P. 1–7. DOI: <https://doi.org/10.1057/s41288-024-00344-x>
3. Global InsurTech Report for Q3 2025. *Gallagher Re.* URL: <https://www.ajg.com/gallagherre/-/media/files/gallagher/gallagherre/news-and-insights/2025/november/global-insurtech-report-q3-2025.pdf>.
4. Kudinova A., Maslii O., Smokvina V., Tsyhanenko K. The impact of digitalization on the financial institutions' economic security in the face of growing cyber threats. *Financial and*